

CENTENARIO
1910
2010
100 AÑOS EN LUCHA
CNT

**DOSSIER DE PREMSA
PRESENTACIÓ DEL CENTENARI DE LA CNT
(1910 – 2010)**

26 de gener del 2010, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona de gener 1939 – 2010

La data que hem triat per a fer la presentació de la commemoració dels 100 anys de la CNT a Barcelona no és casual. Tal dia com avui, fa 71 anys les tropes franquistes entraven a la ciutat acabant amb el somni de llibertat i autogestió d'un poble i començant una època de foscor i extermini, especialment cap a la Organització dins i fora de les nostres fronteres. Mig milió de persones prenen el camí de l'exili, fugint de la política de terror que el règim de Franco tot just iniciava. Dels que es van quedar, encara avui no tenim un càlcul fiable del nombre d'aquells i aquelles que van ser afusellats i reprimits en tots els àmbits de la vida.

Hem triat aquesta diada per a demostrar que les idees anarcosindicalistes han quedat per sobre del procés d'extermini físic, social i polític que la dictadura feixista va imprimir en aquest país durant més de 40 anys.

**NO QUEDA LLOC PEL PESIMISME.
EL FUTUR L'ESTEM CONSTRUÏNT AVUI.**

100 anys d'anarcosindicalisme

El dia 1 de Novembre de 1910, al Palau de Belles Arts de Barcelona, va quedar constituïda la **CNT (Confederació Nacional del Treball)**. Aquesta Organització, hereva de la Regional Espanyola de la 1ª Internacional (1870), va néixer del si del Moviment Obrer com la primera organització sindical autònoma d'aquest país. Assumint el lema internacionalista "l'emancipació dels treballadors serà obra dels treballadors mateixos, o no serà", la CNT es va fer dipositària de la rebel·lia popular que s'oposa al poder al llarg dels temps, a la recerca de la llibertat, la justícia, la igualtat, la dignitat i el progrés.

Sobre el senzill acord de crear una organització obrera independent dels poders polítics, religiosos i econòmics, com a condició indispensable per a millorar les condicions de vida dels treballadors fins a la fi de l'explotació, va començar la CNT la seva activitat anarcosindicalista. En pocs anys va aglutinar la majoria del moviment obrer, aconseguint importants conquestes socials i econòmiques que constitueixen ja un llegat de valor incalculable per a la societat actual. La jornada laboral de vuit hores, la jornada setmanal de trenta-sis hores, la eradicació del treball infantil, la igualtat de la dona i la incorporació als quefers diaris de valors com la solidaritat, el federalisme, l'ecologia, el feminisme, l'amor lliure, l'antimilitarisme, l'ateisme..., avui tan en voga, són part d'aquest llegat que va arribar al seu cènit en la Revolució Social de 1936, quan la utopia -el comunisme llibertari- es va convertir en manera de vida quotidiana de tots els territoris alliberats.

La reacció del capitalisme internacional, va permetre a l'exèrcit feixista de Franco convertir aquest somni revolucionari en un malson de centenars de milers de persones perseguides, assassinades i desaparegudes, després de la victòria colpista el 1939. A més, ni un sol membre dels culpables -tots coneguts, alguns polítics en actiu- d'aquell règim de terror, un dels més criminals de la història, va resultar tan si més no públicament reprovat, gràcies al vergonyós pacte d'impunitat amb el franquisme, que l'esquerra nacional democràtica (PSOE, PCE, UGT i CC.OO.) va segellar en els seus acords de rendició al capital, coneguts com "la transició espanyola" (1977).

Malgrat tot, el poble va seguir defensant, moltes vegades amb la seva vida, els senzills principis de l'anarcosindicalisme: independència, autonomia, federalisme, autogestió, assemblea, solidaritat i acció directa, és a dir, autoorganització per a rebutjar tota ingerència de partits polítics o altres institucions econòmiques, religioses, etc. en els assumptes obrers. Vagues, manifestacions, repressió i tortura van ser la crònica diària de la dictadura (1939-1976), fins que amb la seva desaparició el moviment obrer va tornar il·lusionat a reconstruir la seva anhelada CNT (1977). Visquérem nous anys d'incessants conquestes obreres. Les jornades de Montjuïc, o San Sebastián de los Reyes, van acompanyar el poderós renéixer confederal en la dècada de 1970.

L'avanç del moviment obrer, de nou autoorganitzat per la CNT, mitjançant lluites exemplars com la vaga de gasolineres de 1978, va suscitar la reacció del capitalisme, aquesta vegada recolzat en l'estat democràtic i el seu aparell institucional (governos, partits, jutges, burocràcies sindicals...). L'èxit sindical de la CNT va ser reprimat policialment (Cas Scala, 1978) i al costat de campanyes de silenci i propaganda difamatòria en els mitjans de comunicació, van generar desastroses conseqüències per al moviment obrer d'aquest país. La debilitació de la presència anarcosindicalista en el moviment obrer va possibilitar la pèrdua de drets adquirits després d'una llarga i dura lluita sindical, per la desregulació i precarització laboral implantades amb la pitjor de les corrupcions que assolen el país: La Corrupció Sindical.

Una corrupció oficialment silenciada, que perverteix el sindicalisme en general als ulls dels treballadors, però que és protagonitzada fonamentalment pels sindicats institucionals -CC.OO. i UGT- que els seus "yuppies" sindicals cobren subvencions i sumes milionàries a governos i empreses com a pagament a la seva traïció, per acceptar quantes mesures s'adopten en defensa del capital i la

seva creixent acumulació de beneficis (Ett's, Reformes Laborals, acomiadament lliure...) Malgrat tot, milers de treballadors i treballadores vam seguir fins avui en aquesta genuïna organització obrera a la qual vam anomenar CNT, mantenint-la exclusivament amb els nostres propis mitjans, convertint-la així en l'únic exemple viu de sindicalisme de classe, capaç d'enfrontar-se a l'opressió i el control social, la destrucció ecològica del planeta i la sobreexplotació econòmica, aspectes tots, inherents al Capitalisme. 2010 té per a nosaltres una connotació especial: es compleix un segle d'existència de la CNT. És el centenari d'un poble i la inestimable lluita de milers de persones, que al llarg d'aquests cent anys s'han dotat d'una eina exemplar, a seguir per a la classe obrera mundial, per la seva cultura pròpia, capacitat autoorganitzativa, lluita radical, extensió popular i realitzacions revolucionàries en mires a construir una societat antiautoritària i solidària.

Aquests ideals conformen la noble causa a la qual aquí i ara et convidem a participar.

Col·locació d'una escultura en homenatge als afusellats pel Franquisme

El Fossar de la Pedrera era l'indret assenyalat com a fosa comuna dins el Cementiri de Montjuïc. Allà, envoltats per les altes parets d'una antiga pedrera, es soterrava a pobres i desheretats. I, a partir de 1939, a gran part dels que el Franquisme va afusellar al Campo de la Bota i altres indrets pel crim d'haver lluitat per la llibertat.

En el Centenari de la CNT (Confederació Nacional del Treball) és la voluntat de l'organització aixecar un monument que recordi tots aquells que van caure assassinats pel feixisme i ens recordi a tots que s'ha de continuar la lluita.

L'escultor Juanjo Novella, que ja ha creat altres monuments referits a la Memòria Històrica, ha dissenyat una escultura que combina significat i emotivitat, austeritat i bellesa. Instal·lada al Fossar de la Pedrera, jugarà amb la llum per tal que l'Heracles i el lleó, símbol de la CNT, es reflexi en l'entorn, deixarà a la gent interactuar amb ella a través d'una simbòlica porta cap a la llibertat i mostrarà la següent inscripció: *Als homes i dones de la CNT que van morir en la conquesta de la llibertat i per la revolució social*

1ª JORNADA JAZZ I MOVIMENTS SOCIALS

PRESENTACIÓ:

El jazz, com a estil de música heterogeni, complex i enrevessat, neix de la barreja dels espirituals, el ragtime, blues i música clàssica, amb una llarga història al darrera on els sectors marginals de la societat nord americana prenen màxima rellevància. Nova Orleans es converteix en la ciutat d'origen de la música de la sincopa, convertint-se alhora en una icona de moviments progressistes, antiracistes sobretot, que buscaven la no comercialització i on les classes marginals es veuen representades.

Seria injust dir que és un moviment exclusivament nord americà i negre, donat que a Europa també hi ha una representativitat d'aquest moviment, com a reflex de la oposició a règims feixistes com el del NSPD a l'Alemanya nazi o a la França ocupada. El que si és cert és que els Estats Units són el primer i més important referent en la combinació d'aquest estil musical i la lluita obrera. A partir de la dècada dels 20, el jazz, pren una actitud combativa i de solidaritat amb el moviment obrer i en contra de la segregació racial. Hi ha una sèrie de músics que així ho varen manifestar, denunciant les atrocitats en contra de treballadors en lluita, com el cas de Sacco i Vanzetti, injustament jutjats per l'Estat de Massachussets. En varies ocasions saxo i trompeta (instruments clarament jazzístics) acompanyaven mítings de protesta, així es reunien fons i es sumaven a campanyes dels presos anarquistes. Durant algunes vagues assessorades per la IWW (Industrial Workers of the World, sindicat revolucionari) les bandes de jazz estimulaven aquesta lluita, amb exemples com la vaga de la General Motors de 1937, on una orquestra de jazz tocava mentre es barrejava entre els obrers per afegir-se a la protesta. Posteriorment a aquest moviment inicial més anònim, grans representants del Jazz com Louis Armstrong, tot i el controvertit del seu personatge, varen manifestar públicament el seu total desacord amb les polítiques del govern nord americà, de l'estimat "Oncle Sam", enviant a l'infern literalment al govern del seu país durant un concert i manifestant-se en contra del racisme incipient que fomentava el propi govern.

Artistes com Billie Holliday, també varen denunciar en varies ocasions la segregació racial i l'abús policial, al igual que altres músics de jazz, negres i pobres, en el seu cas amb l'afegit de ser dona, víctima d'una violació als deu anys i filla d'heroïnòmans, va alçar la seva veu amb temes com "Strange Fruit", poema contra el linoxaments. En aquest aspecte la manera de fer del jazz, ha fet que molts l'assenyalessin com l'aportació a la cultura popular més gran al

món occidental.

Molts músics varen militar a l'esquerra anticapitalista i internacionalista. Exemples com Duke Ellington que va ser investigat per l'FBI per recolzaments a campanyes del Partit Comunista, fins i tot Dizzie adquiriria el carnet del partit. Més complicat el cas de Paul Robeson, de tendències anarcocomunistes que li cantaria a la Guerra Civil Espanyola. Fins i tot "Bird" (de dubtós expedient) li dona caràcter internacionalista al jazz amb "Lament for the Congo", en honor a Patricio Lumumba, exponent del socialisme africà. Més exemples, que ens toquen més d'aprop, la Liberation Music Orchestra (1969), enregistra quatre peces dedicades a la Guerra Civil Espanyola i una en commemoració al "Che". A Gran Bretanya, Alamània i la URSS, es varen prohibir gires de grups de jazz pels seus estranys vincles amb l'esquerra.

L'aparició del Bebop a mitjans de segle, també es pot considerar una resposta revolucionària a tota la convulsió que es pateix a nivell mundial, a causa de la guerra. Aquest representa modificacions tècniques, més velocitat i punts de vista més complexes. Els conflictes amb els pagaments als músics, donat la crisi econòmica, portarà a la gran vaga de enregistraments organitzada al voltant de l'AFM. Els joves Boppers, Monk, Roach, Gillispie, Parker, Miles, etc. varen crear la seva pròpia cultura, la seva forma de resistir a una societat elitista i un govern repressor que havia porta a una caça en contra de l'esquerra. Enregistraven els seus propis discs sense necessitat de les grans empreses, clar exemple de l'autogestió (en molts casos des del propi desconeixement d'aquesta), gestionaven els seus propis locals etc.

No intentem mostrar el jazz com el paradigma del moviment llibertari o de les lluites socials, però si que voluntària o involuntàriament, ha representat clars exemples d'aquesta forma d'entendre la vida, en contra del sistema establert i injust amb les classes marginals o minoritàries. Es podria considerar que el jazz, té un esperit llibertari i el promou en la seva pròpia essència i formes musicals i per descomptat amb la seva actitud.

És cert que a la península i concretament a Catalunya la rellevància del jazz ha estat menor. Tot i així Barcelona apareix en el mapa del jazz molt aviat, concretament al 1934 amb la fundació del Hot Jazz, per on hi passaran artistes internacionals, deixant la seva empremta a la nostra ciutat. La dictadura, com amb molts altres àmbits també reprimirà el jazz al nostre país. Tot i així gaudim de grans exemples com el cas de Tete Montoliu, i el seu estil basat en el Bebop. Com a tot arreu, a la dècada dels seixanta, el Jazz inicia la seva davallada, donant pas a músiques que adoptaran el seu paper popular, Rock i

Pop. A Catalunya, però el naixement de festivals com el de Barcelona al 1966, o el festival de Terrassa, fan palès l'interès per aquesta música, juntament amb locals com el jamboree i d'altres, mantenint l'esperit del jazz viu fins els nostres dies. També ho faran espais com el Taller de Músics al 1979, com una aposta per una educació alternativa amb una perspectiva, des del nostre punt de vista totalment d'esquerres, escola que ha donat la majoria dels millors músics de jazz i música moderna a Barcelona, portant a terme una proposta arriscada i que s'ha consolidat amb el pas dels anys.

OBJECTIUS:

Sembla que el jazz, actualment està absolutament desubicat, ha perdut les arrels d'origen en la música folklòrica i popular de les classes més marginals dels EEUU. Sembla ser que a l'actualitat el jazz es una música per a les elits de les societats urbanites i modernes, bastant inaccessible per a les classes populars, ja que pràcticament no es promociona en aquests àmbits. Sembla ser que actualment aquesta música mai es va vincular a lluites contra les injustícies socials i el capital, fins i tot que ara es la seva més fidel amiga. La nostra idea s'assenta en aquesta reflexió com a organització de pensament llibertari i amants d'aquesta música, donant com a resultat aquest projecte: Es tracta d'una jornada d'homenatge al jazz i la seva història més reivindicativa amb una sèrie d'actes:

- L'acte es dividirà en tres parts un primer concert de Gipsie Jazz, que aportarà la vessant europea d'aquest genere, a càrrec de Biel Ballester trio. Un interludi d'una hora per la xerrada. Aquesta estarà centrada en la vessant social del jazz, aquesta tasca la portarien a terme: periodistes, crítics musicals o músics. Un segon concert a càrrec de Llibert Fortuny obrint a Jam Session al final amb musics convidats.
- La ubicació serà al Parc de la Ciutadella, un espai obert amb accés lliure. Es un acte sense ànim de lucre, per tant no es cobrarà entrada.
- La data es el Diumenge 4 de Juliol del 2010. De 16 a 21h
- Hi haurà col·laboracions, específicament la del Taller de musics de Barcelona.

La intenció d'aquest acte és tenir la màxima repercussió a nivell d'assistència, per oferir a la gent una visió del jazz diferent a la dels últims temps, com han fet festivals de jazz com el de Siene-Saint-Denis "Banlieues Bleues", amb vint i cinc anys de lluita al camp independent de la lluita contra la cultura industrial i formatjada.

Llibert Fortuny

Nacido en Las Palmas de Gran Canaria, al poco de nacer se traslada con su familia a Cataluña de donde sus padres son originarios. Acaba sus estudios del Ciclo Medio Música Clásica con **Toni Vidal**, en la temporada 96-97. También asiste a clases de Música Moderna con **Jaume Badrenas**. Cuando finaliza sus estudios en 1997 en el Conservatorio de Música de Manresa, es premiado por la *Berklee College of Music* con una beca europea. En Boston estudia con **Shannon LeClaire**, **Ed. Tomassi**, **Hal Crook**, **Phil Wilson**, **Greg Hopkins**, **Ken Cervenka** y **Bill Pierce** entre otros.

En el 2001 regresa de los Estados Unidos a Barcelona y funda su primer grupo: "**Llibert Fortuny Quartet**" incorporando al mismo a excelente músicos como **David Mengual** al contrabajo, **Albert Bover** al piano y **Marc Miralta** a la batería. Con ésta formación graba su primer disco titulado: "**Un circo sin Leones**" para *Nuevos Medios* en 2004 y que cuenta con la colaboración de **Perico Sambeat** al saxo alto y soprano. Antes, en el 2002 recibió el premio al mejor músico de jazz por la *Asociación de Músicos de Jazz y música moderna* de Cataluña. Nuevamente en 2004, recibe un fuerte impulso en su carrera cuando es nombrado por la crítica especializada, mejor interprete de jazz concediéndole el premio **Puig Porret**. Últimamente, ha tocado en la escena de Boston. El estilo de su cuarteto recoge desde la era be bop al hard bop, con influencias del período cool. En directo interpretan versiones propias de estándares y temas propios.

Hip Hop

El hip hop como música surgió a finales de los 1960, cuando las fiestas callejeras o "block parties" se volvieron frecuentes en la ciudad de Nueva York, especialmente en el Bronx, debido a lo poco accesibles que resultaban para su gente los clubes y discotecas que había en zonas pudientes de la Gran Manzana, como The Loft y Studio 54. Las fiestas callejeras se acompañaban de funk y soul, hasta que los primeros DJ's empezaron a aislar la percusión y extenderla, puesto que la canción se volvía másailable. Esta técnica ya era común en Jamaica (en la música dub), lo que propició que la comunidad inmigrante jamaicana participase en dichas fiestas. Esta adaptación de beats más tarde fue acompañada con otra nueva técnica fresca llamada rapping (una técnica de canto rítmica y basada en la improvisación).

Una figura destacada, considerada por muchos como *el padre del hip hop*, es DJ Kool Herc, que ocasionó, junto a otros DJ's como Grandmaster Flash, que dos de los elementos del hip hop nacieran y se desarrollaran. Por una parte, se creó la figura del "*Maestro de ceremonias*" (abreviado MC), que era el que presentaba al DJ. Poco a poco, la figura del MC fue adquiriendo más importancia, ya que recitaba sobre los *beats* (ritmos de hip-hop) con textos cada vez más ingeniosos. Al mismo tiempo, se empezó a bailar, reservando el mejor movimiento de baile para cuando la canción se paraba momentáneamente (es decir, cuando hacía un break). Este fenómeno originó el término *B-boy* (break-boy), que sería "el chico que usa el break", y así nació el movimiento breakdance.

-
-

Grafiti.

A pesar de que los graffitis ya se realizaban en los años 1960 por razones políticas, no se incluyeron en la cultura hip hop hasta que, en los años 1970 y

1971, la ciudad innovadora en cuanto a grafitis dejó de ser Filadelfia, tomando el puesto Nueva York con los *writers* (escritores), llamados así por pintar, sobre todo, grandes letras de colores con sus seudónimos. Entre ellos, los escritores más destacados fueron *Phase 2*, *Seen* y *Futura 2000*.

El graffiti rápidamente se hizo un hueco en la cultura, puesto que no sólo permitía decorar las paredes con el nombre o el grupo del propio grafitero sino que también se empezaron a hacer grafitis que nombraban a *crews* o grupos de breakdancers, y a DJ's o MC's, a la vez que se pintaban las zonas donde se organizaban las famosas *Block parties*.

Keny Arkana

Un Rap militante para un Hip-Hop Revolucionario

Keny Arkana, es simplemente un artista que parió el Rap francés desde.. uhm ..digamos desde la eternidad. Si conoces bien la terminología de la cultura Hip-Hop, pues te diría que es un artista **Anti-Bling Bling**, sino, solo te digo que de momento olvídate de las joyas, coches lujosos, culos y tetas gigantes. Te lo digo porque aquí se trata de textos currados, textos que simplemente al leerlos/escucharlos dices, la Hostia!

Keny Arkana, mas que rapear, enrabia, reivindica, arenga, vitupera, desafía, encarna, salta directamente al cuello de la injusticia.. Se define así: "*yo no soy Rappera, soy una contestataria que hace Rap.*"

Nació en Marseille en 1983, ha vivido su infancia saltando de un sitio a otro, fugas políticas de su familia ..etc, creciendo encuentra en la calle un medio de afirmar su sed de la libertad.

Su conciencia política se precisa y el Rap entra en su vida como un complemento evidente "*me puse a escribir Rap a los 12 años, Por necesidad, Escribía cosas íntimas que me servían de exutorio y que guardaba para mi, y textos provocativos para joder la mierda y sembrar la rebelión.*" El dolor de una adolescencia mecida por el menosprecio y la violencia han dejado marcas

indelebles, esta rabia ha sido su compañero de viaje indefectible y que se notará claramente en su flow..

Keny Arkana, no se limita a sus barrios marseleses, es una internacionalista convencida, su mensaje lo lanza a todas las esquinas del mundo, sobre todo al llamado "tercero," eso le hizo llegar a los Chiapas en las guerrillas del [Subcomandante Insurgente Marcos](#), " .. me intereso por la política aunque no me reconozco en ningún partido, y extrañamente en el [zapatismo](#) me encontré. El lado alternativo y humanista del movimiento zapatista - todo lo que es la defensa de la naturaleza, el ser humano y su dignidad y su libertad - es universal."

Realiza por otra parte, en el 2006, con su hermana un cuaderno de viaje "Un Autre Monde est Possible" que da ampliamente la palabra a una visión altermondialiste.

El Rap se presenta cada vez más en su vida, eso le lleva a dar sus primeros pasos en la escena. Aparece más tarde en varios mix-tapes antes de lanzarse en solitario en el 2003, saca su primer álbum que ha sido un lanzamiento confidencial: "L'Esquisse" que la colocará de entrada como uno de los valores ascendentes del Rap. Se descubre entonces un artista con un gigantesco interés social y un compromiso claramente altermondialiste y revolucionario.

En el 2004, empieza a participar en la fundación del colectivo [La Rage Du Peuple](#) (la rabia del pueblo) un colectivo que milita a favor de "una cólera positiva, federalista, portadora de esperanza y de cambio" en las ciudades en general y en las zonas marginadas en particular. Este año Keny Arkana ha cancelado todos sus conciertos, para dedicarse a organizar en todo el territorio francés foros populares para el colectivo "[Appel aux sans voix](#)"

en Octubre del 2006 Lanza su primer álbum oficial "Entre Ciment et Belle Etoile" incluido el primer extracto, **La Rage**, este trabajo, posiciona al artista militante como la encarnación del renacimiento del Rap francés.

Vuelta a un rap con textos muy currados, un flow perfectamente estructurado, una interpretación con una autenticidad conmovedora, una música variada y eficaz.

Un álbum que se impone como un clásico, sin lugar a dudas.

TEATRE

Presentació

La comissió d'esdeveniments de Barcelona com la comissió nacional del Centenari, vam veure des d'un principi que els actes del centenari tenien que tenir un caràcter cultural a més que festiu, per això ens vam posar en el treball de coproduir una obra, l'obra "Apuntad bien chicos" amb la companyia Buffons, obra que narra la vida de Ferrer i Guàrdia, gran pedagog català que va tenir molta influència en els moviments llibertaris de l'època com a les escoles racionalistes que es van estendre després

per tota la península. A més d'aquest repte de coproduir una obra, volíem tenir obres de nom del circuit del teatre, i varem tenir la sort de pogué comptar amb dos actors amb els quals ens sentim identificats, tant per les seves obres com pel seu caràcter crític.

Cronograma

L'obra "apuntad bien chicos" s'estrenarà sobre el mes d'octubre. Al mes de setembre farem un petit cicle de teatre d'una setmana amb les obres "Utopia" i "Soy la solución" a un teatre a Barcelona encara per confirmar.

Després de l'estiu farem una nova roda de premsa on donarem les dates i els llocs on farem les obres.

“UTOPIA” por Leo Bassi

Historial del actor

El album familiar

6 generaciones de comediantes y circenses

Foto Izq: Helena Bassi-Brunner, 1867. Tatarabuela. Bailarina de Ballet.
Foto Der: Giovanni Bassi, 1867. Tatarabuelo. Payaso Acrobático.

Hace 6 generaciones, un antepasado de Leo Bassi luchó al lado de Garibaldi antes de crear uno de los primeros circos modernos de La Toscana. En aquel entonces, con el auge del Vaudeville, el abuelo Británico de Leo, Jimmy Wheeler, era una de las estrellas del London Palladium antes de ser el pionero de la comedia en T.V. en los tempranos años de la BBC.

Foto: BASSI-MARCELLIS TROUPE, 1920. Abuelo, Abuela, Tías y Tío Acróbatas y Equilibristas.

Más recientemente, su padre, Leo Bassi senior, renombrado malabarista, trabajó en los Estados Unidos (donde nació Leo en 1952) con artistas tan notables como Groucho Marx, Louis Armstrong y Ed Sullivan.

De su familia... ¡Y quizá en sus genes! Leo Bassi ha heredado todos los trucos de la profesión y es extremadamente hábil en las artes circenses como el malabarismo con los pies. (Ha sido citado en la Enciclopedia Oxford de las Artes Escénicas). Sin embargo más que continuar una tradición teatral, su propósito es mantener vivo, en la realidad de hoy, el espíritu tarambana y provocador que ha sido el sello de los Bassi desde que la familia está en el negocio. Para Leo, el entretenimiento no sólo es placer y diversión, ¡es una excusa!. El significado real de cualquier espectáculo debería ser más que nada, dar a la gente una experiencia apasionante, sensacional y estremecedora.

Utopía

A principios de 2009, cuando estrené UTOPIA, el Dow Jones había caído a 6500 puntos y el sistema Neoliberal se estaba hundiendo vistosamente. Saltándose todos los dogmas del libre mercado y de las teorías de Adam Smith, Barack Obama, el primer presidente afroamericano, se lanzaba a salvar empresas y bancas privadas con dinero público, nacionalizando hasta la General Motors en su afán de evitar el desastre económico.

Este hecho, imprevisible cuando comencé a pensar en mi nuevo espectáculo, crea un marco sorprendente e inmejorable para apreciar la fuerza de los argumentos de la más ambiciosa de mis obras: UTOPIA, que trata del mundo olvidado de las verdaderas utopías progresistas decimonónicas que, teóricamente, siguen inspirando a nuestros partidos de izquierdas de hoy.

Mi intención era castigar, a la manera de los bufones, a mis antiguos compañeros ideológicos por su falta de pasión, recordándoles de dónde venimos políticamente y la importancia de defender nuestra tradición humanista frente a una derecha en auge.

De la necesidad de sacudir a la izquierda de su sopor me convenció lo que me empezó a suceder en España desde el 2006 con las representaciones de mi obra precedente, La Revelación. Por haber querido defender los principios de una sociedad laica, en un espectáculo ciertamente bufonesco pero construido sobre una base teórica muy seria, fui víctima de una brutal campaña de oposición por parte de la derecha nacional católica que culminó con el descubrimiento de una bomba en el Teatro Alfil de Madrid a pocos metros de mi camerino. Lo que más me impactó fue la tibieza en la solidaridad de ciertos ambientes progresistas , una posición comodona que consideraba como una molestia o de mal gusto remover estas viejas batallas.

Doce meses después del estreno de UTOPIA, las cosas están aun más claras. Lejos de aprovechar la derrota del pensamiento y la filosofía neoconservadora, la izquierda, en un impresionante vacío de propuestas, ha dejado pasar esta ocasión sin proponer ninguna alternativa confirmando la imperiosa necesidad de un encontrar nuevos sueños con una nueva energía.

Así, la tesis central de UTOPIA es más actual que nunca: Hay que volver a la fuente del pensamiento de izquierdas, rejuvenecer nuestros valores o sino cualquier día descubriremos que hasta los principios de la Ilustración serán puesto en duda por el Nuevo Oscurantismo.

¡Vuelven los tiempos de las Utopías!

Una última palabra: La búsqueda del verdadero espíritu utópico me llevó sin remedio a la historia europea después de 1789. Una impresionante epopeya hecha de grandes movimientos sociales, de asombrosos adelantos científicos y artísticos y que acaba trágicamente en la primera guerra mundial. Es también un un viaje íntimo, donde consigo reconectarme con los orígenes circenses de mi propia familia, internacionalista y progresista como todo la gente de Circo de entonces... Y desde los rincones de la memoria un personaje se perfila

luminoso y carismático , el rey incuestionable de la Pista, que más que Marx o Fourier encarnó para el público decimonónico la concreción de todas las Utopías: El eterno Payaso Blanco.

Crítica

Jordi Jané (avui, 06/09/09)

A cada butaca, un preservatiu Darwin amb les instruccions adequades, obsequi de la Croada Laica empresa per Leo Bassi contra l'obscurantisme monoteista i a favor d'una actitud responsable davant la superpoblació. Si *Instintos ocultos* (Teatre de l'Eixample, 1998) era la teatralització d'un discurs filosòfic amb Sòcrates presidint l'escenari, *Utopia* és la teatralització d'un discurs polític presidit per un enorme cactus que simbolitza el desert ideològic en què s'han instal·lat les esquerres a escala global. A *Utopia*, Bassi posa molt oportunament en primer pla les brutals contradiccions evidenciades per l'actual crisi econòmica: mentre el capitalisme americà nacionalitza l'economia, l'ex-Unió Soviètica la privatitza -sempre pagant els de sempre-; mentre el sistema neoliberal s'ofega en la pròpia merda, l'autoanomenada esquerra continua apalancada a la poltrona improvisant solucions de pissarrí. Bassi sacseja els que anomena "antics companys ideològics" i els espera a retornar a l'esperit humanista de les utopies concretades en la Revolució Francesa de 1789. I ho fa amb el seu ofici de bufó, el personatge naïf i malalletós que, se li reconegui o no, tant a ajudat a l'evolució de la humanitat. Com sempre, Bassi anorrea totes les convencions socials (aquí, i pedagògicament divertit, també les teatrals), i, quan finalment s'enfunda el vestit de clown que havia estat del seu avi, ho fa per revitalitzar l'emblemàtica figura del pallasso blanc, l'etern rei de la pista, el personatge que ens fa entrar en una realitat màgica per demostrar-nos que en les utopies, com en el circ, tot és possible. Potser trobaran aquest espectacle un pèl allargassat, però conté perles artístiques i

sociològiques que l'espectador d'avui no es pot perdre. Com tampoc no es pot perdre el seriós text que el bufó italià ha inclòs al programa de mà.

GEMMA TRAMULLAS (eL PERIÓDICO, 05/09/09)

Al abuelo de Leo Bassi le sacaron a rastras del circo y le obligaron a luchar contra los alemanes. Durante un alto el fuego, aquel payaso del Gran Circo Toscano se quitó la gorra militar y se paseó entre las trincheras con un perro en la cabeza. Fue el gesto más cuerdo en aquel grotesco panorama de muerte. Un siglo después, Bassi reivindica en *Utopía* el gesto de su abuelo y sigue empleando la risa como antídoto contra el conformismo, como «arma de construcción masiva», en palabras de otro gran payaso, Jango Edwards.

Se puede estar más o menos de acuerdo con las ideas políticas de Bassi, con su reverencial respeto a los ideales de la Ilustración y a los ideales de la izquierda cuando aún era izquierda, pero hay que sacarse el sombrero ante los que, a estas alturas, aún intentan despertar las conciencias. «El día que un poema valga más que un Ferrari, se habrá realizado la utopía», dice.

En la primera parte de *Utopía*, Bassi cose un largo speech sobre la caída de la banda (¡perdón!, la banca) Lehman Brothers y la incapacidad de la izquierda para proponer una alternativa ante la peor crisis del capitalismo global. El guión, a ratos improvisado, tiene momentos brillantes. Luego se mete con los pijos que juegan al golf, con el libro *Cartas a un joven español* de Aznar y finalmente se desnuda para ofrecer «el culo» con tal de que se haga la revolución.

Para llegar a ella, Bassi ha dejado atrás Mayo del 68 y se ha apuntado a la teoría del caos. Con el tiempo, un pequeño gesto, como el aleteo de una mariposa (o ponerse un perro en la cabeza o hacer un espectáculo como *Utopía*), puede desencadenar grandes cambios, una revolución.

CON OJOS DE NIÑO / En la segunda parte, el actor deja de lado el cinismo intelectual y el estilo mitinero y se transforma en un payaso carablanca, como su abuelo. Aunque en el circo esta figura simbolice la autoridad y el conservadurismo, él la rescata como personaje subversivo y mágico, como recordatorio de que otro mundo es posible. Al final invita al público a jugar con patitos de goma y a gritar con las entrañas. No hay nada más revolucionario que mirar el mundo con ojos de niño.

Peor que la bomba que le pusieron en el teatro Alfil de Madrid por meterse con la iglesia, sería que el público saliera de La Villarroel después de dos horas de función sin ganas de cambiar las cosas. No hay prisa. Esto es solo un aleteo.
Per a més informació: <http://www.leobassi.com>

“Soy la solución” por Albert Vidal

Historial del actor

Albert Vidal es, sin lugar a dudas, uno de los grandes maestros del arte de la voz y el movimiento. Su trabajo es fruto de una coherente línea interpretativa heredada de tres grandes maestros contemporáneos: Jacques Lecoq, Darío Fo y Kazuo Ohno. Polifacético creador, a lo largo de su trayectoria profesional ha producido obras de teatro visual, performances en galerías de arte, ha realizado cortometrajes, obras en vídeo, trabajos de fotografía, conciertos, ... y ha participado en más de una quincena de películas y en diversas producciones televisivas.

Muchos de sus trabajos se han presentado en los festivales más importantes de Europa, Centroamérica, Estados Unidos, Canadá y Japón. Ha estudiado técnicas de danza topeng en Bali, butoh en Japón y danzas de posesión borí en Nigeria. Desde principios de los 90, Albert Vidal crea un género propio que denomina "Arte telúrico", que presenta en sociedad en el I'ICA de Londres en medio de la aclamación unánime de la crítica. Inicia también la grabación de los primeros cantos telúricos en la India, el norte de la Península Ibérica y Mongolia.

Soy la solución

Tras una larga estancia en Mongolia y el Himalaya, el bufón y *performer* Albert Vidal regresa a los escenarios reencarnado en timón espiritual de la Humanidad, el esperado guía, maestro de maestros, el príncipe Kugu, nacido de la unión entre una serpiente y una flor.

En este programa, que lleva el sello de grandes figuras como Jacques Lecoq y Darío Fo, a cuyo lado en efecto trabajó, el *rara avis* Vidal combina el discurso satírico, una virtuosa gestualidad y el impresionante canto hōmii. El personaje que en este espectáculo se mete en la piel de otros, es un iluminado que transmite su impresión del mundo con ojos de niño pero con la madurez que da el conocimiento.

Curiosa mezcla de inspiración y cachondeo, el aliento oriental y la

exasperante dinámica de nuestro entorno inmediato. La solución universal.

"Muchos creen que el arte es el arte de la verdad, pero pocos saben que el arte es el arte de la mentira que revela la verdad."

Crítica

Madrid.- Albert Vidal, pensador de teatro, bufón de mil gestos y expresiones, vuelve a Madrid después de trece años de ausencia con un texto propio que dirige y protagoniza en el Teatro de la Abadía en cuatro únicas funciones, "Soy la solución".

Este espectáculo cuenta durante setenta minutos el mito del advenimiento del príncipe, el gran líder, que analiza la sociedad actual, desde el cine, a los anuncios publicitarios o las residencias de ancianos, desde la ingenuidad del estado primigenio.

Del 24 al 27 de abril, La Abadía, por empeño de su director y gran amigo de Vidal, José Luis Gómez, tendrá en cartel "Soy la solución", que ya se ha representado en Buenos Aires y que es el resultado de un proceso larguísimo con el que regresa al lenguaje escénico a la italiana después de sus experiencias con la performance, ha confesado el artista (Barcelona, 1945).

En la imagen, el actor Albert Vidal.

"Se paga caro desaparecer años, porque vuelves y nadie te conoce", ha comentado entre bromas Albert Vidal en la presentación del montaje en relación a su último gran viaje por Asia, en concreto por Tíbet y Mongolia, en el que recogió cantos telúricos-grabados en dos discos- y ceremonias de la tradición chamánica.

Este no es el primer viaje de estas características de Albert Vidal, quien concentra en "Soy la solución", sin artificios y con un trabajo de actor y bufón, su anterior espectáculo "El Príncipe", estrenado en el Teatre Nacional de Catalunya en 2004.

Agencia efe.

Per a més informació: <http://www.albertvidal.es>

Hijos del pueblo... ¡A las barricadas!

La recuperació de dos himnes històrics

A la història de l'anarcosindicalisme ibèric, un dels símbols que ens ha acompanyat amb una forta presència, ha estat en forma de música. Ens referim a les cançons Hijos del Pueblo i ¡A las Barricadas!, veritables himnes.

Hijos del Pueblo sembla que data del 1885 i la va compondre el tipògraf Rafael Carratalà Ramos. Va tenir un gran èxit als cercles obrers de la Primera Internacional y passà a convertir-se en cançó de referència pels socialistes antiautoritaris.

De la seva banda, ¡A las Barricadas!, és una versió de la Warsawianka o Varsoviana, cançó composta a la presó pel poeta polonès [Wacław Świącicki](#) el 1883, de la qual es va popularitzar moltes versions en solidaritat amb el moviment obrer polonès, que lluitava pels drets dels treballadors i en contra de l'ocupació russa.

El 1933 es va publicar la partitura al periòdic Tierra y Libertad, a Barcelona, amb lletra de Valeriano Orobón, amb el títol ¡A las Barricadas!. I l'Orfeó català les va gravar, el 1936, sota la direcció de Francesc Pujol.

Amb motiu del Centenari de la CNT es va posar sobre la taula la vella idea de regravar els himnes, molt deteriorats en la versió inicial. Com a primer pas, es va començar la recerca de les partitures originals. Després de molts trasbalsos i pensar que estaven perdudes totalment, es van trobar a la seu del periòdic Tierra y Libertad, que ens les van fer arribar.

Però només existia la partitura per piano i veu, mancava l'orquestració. S'havia de reconstruir la partitura general, cada instrument i el cor. I Juan Manuel Yanke, amb limitats materials i innumerables hores de feina desinteressada.

Molts menys companys han posat també hores i inspiración per tal que particellas, partituras i treball de sala: als músics i cantaires hem d'agrair aquesta meravellosa i renovada edició dels nostres himnes.

Després de molts mesos d'intens treball composant, escrivint, juntant músics i cants de diferents masses corals, el 14 de novembre de 2009 es va fer la gravació definitiva a Bilbo. Dues versions de cada cançó: coral i instrumental. 23 músics, cor mixte de 35 persones, director i equip de gravació.

El resultat s'edita en CD juntament amb un video del "Making of", realitzat pel company Víctor González Rubio, director de cinema.

"¡A las barricadas!" és la primera vegada que es grava amb orquestra i cordes de 1936 i, més emotiu, "Hijos del pueblo" mai s'havia gravat en aquestes condicions amb la lletra original.

Un bell acte de memòria històrica que no s'emportarà el vent.

Lletra original dels himnes de la CNT

¡A LAS BARRICADAS!

*Negras tormentas agitan los aires,
nubes oscuras nos impiden ver,
aunque nos espere el dolor y la muerte,
contra el enemigo nos manda el deber.*

El bien más preciado es la libertad,

*hay que defenderla con fe y con valor.
Alta la bandera revolucionaria,
que del triunfo sin cesar nos lleva en pos.
Alta la bandera revolucionaria,
que del triunfo sin cesar nos lleva en pos.*

*iEn pie pueblo obrero, a la batalla!
iHay que derrocar a la reacción!
iA las barricadas! iA las barricadas
por el triunfo de la Confederación!
iA las barricadas! iA las barricadas
por el triunfo de la Confederación!*

HIJOS DEL PUEBLO

*Hijo del pueblo, te oprimen cadenas
y esa injusticia no puede seguir,
si tu existencia es un mundo de penas
antes que esclavo prefiere morir.
Esos burgueses, asaz egoístas,
que así desprecian la Humanidad,
serán barridos por los anarquistas
al fuerte grito de libertad.*

iAh!

*Rojo pendón, no más sufrir,
la explotación ha de sucumbir.
Levántate, pueblo leal,
al grito de revolución social.
Vindicación no hay que pedir;
sólo la unión la podrá exigir.
Nuestro pavés no romperás.
Torpe burgués.
iAtrás! iAtrás!*

*Los corazones obreros que latén
por nuestra causa, felices serán.
Si entusiasmados y unidos combaten,*

*de la victoria, la palma obtendrán.
Los proletarios a la burguesía
han de tratarla con altivez,
y combatirla también a porfía
por su malvada estupidez.*

¡Ah!

*Rojo pendón, no más sufrir,
la explotación ha de sucumbir.
Levántate, pueblo leal,
al grito de revolución social.
Vindicación no hay que pedir;
sólo la unión la podrá exigir.
Nuestro pavés no romperás.
Torpe burgués.
¡Atrás! ¡Atrás!*